

מתוקים מדבש

ונצחת צופים

ע"י כבישת היצר זוכה להתקדש

וההתקדשותם: שתעשו עצמכם קדושים, כלומר אף שבאמת אינו קדוש ומובדל מסטרא אחרא, כי היא בתקפה ובגבורתה כתולדתה בחלל השמאלי, רק שכובש יצרו ומקדש עצמו, 'והייתם קדושים', כלומר סופו להיות קדוש ומובדל באמת מסטרא אחרא, על ידי שמקדשים אותו הרבה מלמעלה, ומסייעים אותו לגרשה מלבו מעט מעט. (ליקוטי אמורים)

קדש עצמך במותר לך

להיות לכם לאלוקים: בשם מרנא אור שבעת הימים הבעל שם טוב הק' זיע"א, צריך האדם להסתכל שגם ה'לכם' תאוות ההיתר יהיה 'לאלוקים' בלתי לה' לבדו, ודי למבין. (שארית ישראל)

בשעת האכילה ניכר אם הוא עובד השם

להבדיל בין הטמא ובין הטהור ובין החיה וגו': היינו שיש חילוק בין מי שמסגף את עצמו בשעת אכילה ואינו אוכל רק מעט, כטעם (משלי י"ג, כ"ה) צדיק אוכל לשובע נפשו, וזה הוא הנקרא 'טהור', ובין מי שאוכל הרבה כבהמה, זה הוא בחינת 'טמא', ובשעת אכילה דייקא ניכר מי הוא הצדיק שאוכל בקדושה ובטהרה, וזהו 'להבדיל בין הטמא ובין הטהור' ובין החיה הנאכלת' שאוכל בתאוותו ואינו מסגף את עצמו בשעת אכילה, 'ובין החיה אשר לא תאכל' היינו שמסגף את עצמו בשעת אכילה ואוכל בהשכל ודעת, ודייקא בשעת אכילה ניכר האדם אם שומר נפשו ואוכל לשם ה', כמאמרו ז"ל (נזיר כ"ג). שנים שאכלו פסחיהם וכו', והבן. (עטרת ישועה)

כוונת המצוות לעשות תענוג להשי"ת

זה הדבר אשר צוה ה' תעשו: יבואר, דהנה כל איש צריך לדאות שיהיה כל הדיבורי תורה ותפילה, ואף בענייני עולם הזה בבחינת דבר, בחינת משפיע להשפיע תענוג ונחת רוח להשי"ת, בחינת ישראל מפרנסים לאביהם שבשמים, שאם כוונתו בשביל הנאת עצמו, הוא בחינת נוקבא בחינת מקבל, וזה יהיה כשיקיים מקודם כל 'אשר צוה ה'', יכול אח"כ לכוון רק להשפיע תענוג להשי"ת, וזהו 'זה הדבר', 'זה' הוא בחינת דבר, היינו שיראה כל איש שיהא הדיבור בבחינת דבר וכו"ל, וזה יהיה כ'אשר צוה ה' תעשו' שתעשו מקודם מצות ה'.

העיקר שיתקרב להשי"ת

קרב אל המזבח ועשה את חטאתך: רצה לומר שיעקר עבודת השם שהוא קרובה אצל 'המזבח', שיתקן 'את חטאתך', שיהיה עולתך כולו כליל לעלות לגבוה כמו לעתיד, שיהיה מן 'נבל' 'לבן', והבן. (כתונת פסים)

ע"י התשובה מקובלת התפילה

קרב אל המזבח: יאמר דהנה אמרו ז"ל (ברכות כ"ו): תפילות כנגד תמידין תקנום, ונודע מספרים דקודם התפילה צריך האדם לשוב על כל חטאותיו, ואז יש עליה להתפילה לעלות למקום גבוה, ולפעול כל מיני טובות, כי אם אדם מלוכלך בחטא לא שומעין תפילתו, וזהו 'קרב אל המזבח' שמרומז לתפילה שהוא נגד 'מזבח' כנ"ל, 'ועשה את חטאתך', היינו לתקן את אשר חטאת באיזה פגם, ואז 'ואת עולתך' תוכל להעלות תפילתך להיותה מקובלת לפני המקום.

"הלכתא לשבתא"

אין לסמוך על הנכתב כאן להלכה למעשה ובכל מקרה יש לשאול שאלת רב, והדברים לא נכתבו אלא לעורר לב המעיין. כתב בשו"ע סי' רנ"ג ס"ב כירה שהיא גרופה וקטומה ונטל הקדירה מעליה אפילו בשבת מותר להחזירה כל זמן שהיא רותחת, ועודה בידו ולא הניחה ע"ג קרקע, ודעתו להחזירה וכו' ודווקא שהתבשיל מבושל כל צרכו.

- הטעם לדיני חזרה והתנאים הנצרכים הוא: י"א דהטעם לאיסור חזרה הוא שגזרינן שמא יחתה כלומר בשעה שיחזיר את התבשיל ע"ג הכירה, חיישינן שמא יחתה להגביר האש ויעבור על איסור הבערה בשבת.
- וי"א שהטעם הוא משום דמחזי כמבשל, כלומר אם יעמוד אדם מן הצד ויראה יהודי המעלה קדרה ע"ג הכירה בשבת ידמה לו שמבשל בשבת.
- למעשה נקטינן להלכה כשני הטעמים, דהיינו שצריך שגם יהיה גרופה וקטומה ורותחת כדי שלא יבוא לידי חיתוי, וגם עודה בידו וכוונה להחזיר שלא יהיה מחזי כמבשל.
- כמובן שהטעם שצריך להיות מבושל כל צרכו אינו דין מדיני החזרה, אלא דין מדיני הבישול, שהרי אם אינו מבושל כל צרכו ומניח ע"ג הכירה בשבת, נמצא מבשל בשבת.

(ועיין עוד בזה בספר פסק"ת)

חידת השבוע

כנס יין יצא סוד

פתרונות לשלוח

ליו"ר המערכת

הבה"ח יקותיאל יהודה

גרנס נ"י

לע"נ

האיישה החשובה
מרת סלימה שולמית
בת חנה ע"ה
נפטרה לאחר יסורים
קשים ומרים
ת.נ.צ.ב.ה.

נא להתפלל
לרפואת
אברהם אהרן
בן סימא גיטל
לרפואה
שלימה בתוך
שאר חולי
ישראל

לע"נ הילד יניק וחכים
אברהם דוד חי ז"ל בן
יבלחט"א יקותיאל
יהודה
נלב"ע י"ב תמוז תשפ"ד
לאחר שהודרך ביסורים
קשים ומרים
ת.נ.צ.ב.ה.

לע"נ

החסיד התמים למעלות מקבל כל
אדם בסבר פנים יפות הרה"ח
שניאור זלמן ז"ל בן יבלחט"א
הרה"ח משה שמואל הי"ו אורכמן
נלב"ע למגינת לב אוהביו ומכיריו
ת.נ.צ.ב.ה.

מכסאו, ונטל בידיו מטאטא זרדים ענק שעמד בפני החדר... רעייתו התחננה על נפשה: "שמעון, עצור! למה לנו ללכת בדרך שכזו? אולי תעבור תקופה נוספת והאורח יידע עד כמה הדברים האלה מציקים לך וטורדים אותך משלוותך". הוא שמע את דבריה תוך שהוא משעין את סנטרו על המקל המחוספס של המטאטא, וכמעט שנענה לה, אך לאחר דקה הבינה גם היא, שבעלה היקר, שעצביו הלכו והתרופפו מהרעש שהמשיך לבקוע מעליית הגג, אינו מסוגל לחשות בעת שכזו. "כלו כל הקיצין", אמר לעקרת ביתו הנבוכה, ולעיניה המשתאות תפס את המטאטא וחבט קלות בתקרת הבית... למעלה, בעליית הגג, ישב האורח, הלא הוא רבינו ה'חכם צבי', ותפס את ראשו בידיו. הסומק שהחל לעלות בלחיו, התפשט במהירות ופניו אדמו כסלק. הצצה חטופה בשעון האורלוגין הבהירה לו שזה מכבר חלף זמנה של ארוחת הערב, והוא לא ידע את נפשו.

תקופה לא קצרה כבר מתגורר הוא בביתם של בני הזוג המסודרים הללו, שהחליטו להעניק מהונם ואונם לבן תורה. בכל יום ויום, באותה שעה, היתה עקרת הבית מכינה עבורו את מנת הבוקר שהמתינה לו לקראת צאתו ללימודיו, ואף עליית גג הקצו עבורו, שם יוכל להתרכז ולהתעמק בספריו, שהרי כבר הבחינו שנכוננו לו גדולות – "ולא יתכן", אמר ר' שמעון לאשתו, "שעוד יתבעו אותנו בשמים – מדוע לא התאמצתם בכל כחכם להעניק לתלמיד חכם שכזה פינה משלו שיוכל להגות בה בלא מפריע?"

אבל הרעש, הרעש היה בלתי נסבל. הוא כבר רמז כל כך הרבה פעמים לאורחו השקדן שלא ירים את קולו יתר על המידה. לא פעם, בעת שהקולות שבקעו מעל ראשו נמשכו זמן ממושך, היה ר' שמעון מתנה את מר גורלו בפני רעייתו ומתנחם בכך שהוא סובל פחות מטיטוס... שכן הוא יכול לצאת את הבית ולתת מרגוע לראשו, ואילו יתושו של טיטוס הלך עימו לכל מקום...

והיה דבר-מה נוסף שהטריף את נפשו שוחרת הסדר והדיקו של ר' שמעון: ארוחת הערב! הוא קנה במיוחד שעון גדול המשמיע קולות וברקים בכל שעה עגולה, הציבו חגיגת בעליית הגג, כדי שהבחור שיושב שם למעלה יגיע בזמן לארוחת הערב, אבל כלום לא עזר. הלה שקוע בתלמודו, וכאשר סברות ופירכות ותילי תילים של רעיונות חלפו במוחו הסוער, שכח הוא מכל עולמו, וצלילי השעון הניצב מולו במרחק נגיעה, נדמו עליו כרעש רחוק ועמום הבוקע מפעמון קטן התלוי על צווארה של כבשה הרועה הרחק אי שם באחו. החכם צבי סגר עתה במהירות את ספריו ופתח את דלת עליית הגג. חכמתו הרבה עמדה לו להרגיע במהירות את בעל הבית שהספיק לסנן כמה מילות זעם ושם לסיים את מנתו.

עם בוקר נשמעו דפיקות על דלת הבית. על המפתח ניצבה משלחת מכובדת, ובידיה מכתב רבנות המזמין את ה'חכם צבי' לכהן אחר כבוד בעירם. ה'חכם צבי' נעתר לבקשתם, ובטרם יצא את בית מארחיו נפנה אל בעל הבית וברכו בחום: "יתן ה' ובזכות המצווה הגדולה של הכנסת אורחים שזכית לקיימה ואפשרת לי להגות בתורה, תזכה אתה ודורותיך אחריו לעשרות מופלאות."

לאחר מכן הנמיך את קולו ובפנים מרצינות אמר למארחו ההמום: "דע יקירי, כי רציתי לברכך גם בדורות ישרים מופלאים בתורה, ואתמול ביקשו משמים לנסותך אם אמנם ראוי אתה לכך. אך לצערי הרב, יקירי", אמר הרב כשקולו נסדק, "ברגע אחד, הפסדת הכל". רגע אחד של התגברות על המידות.

שמו של החכם צבי (יומא דהילולא א' אייר), רבי צבי הירש בן יעקב אשכנזי זצ"ל, נפוץ בכל קהילות ישראל. הוא נולד במורביה [חבל ארץ שהשתייך אז לצ'כוסלובקיה] לפני כשלוש מאות וחמישים שנה ונפטר בלוב, גליציה, בגיל חמישים ושמונה. במהלך חייו הקצרים הספיק החכם צבי לשמש בקודש כרב בגרמניה, אמשטרדם, לונדון ופולין, וכן בקהילות ספרדיות, שם אף זכה לתואר הספרדי "חכם" שדבק בו. מתוך תשובותיו הרבות עולים מאורעות חייו ונדודיו הסוערים, ובכללם פרשת שבתאי צבי באמשטרדם. בצעירותו למד החכם צבי במורביה, ובגיל 16 נשלח לשאלוניקי כדי לרכוש שם גם את דרך הלימוד הספרדית.

סיפורה המפורסם של משפחת רוטשילד העשירה כרוך אף הוא בתולדות חייו, אולם לא רבים יודעים את הדברים שהתרחשו מאחורי הקלעים של אותו מאורע.

אדם צנוע ופשוט היה ר' שמעון אנשיל רוטשילד. עם בוקר היה משכים קום לתפילת שחרית, ולאחר שסייע לרעייתו לשלח את זאטוטיהם אל המלמד, היה חובש את מגבעתו ושם את פעמיו לעבר חנותו.

חדרון צר וארוך בקצה השוק, הקנה לר' שמעון את תארו כבעל חנות. בלילה היה החדר הקטן משמש כמחסן לסחורתו ועם בוקר היה ר' שמעון מוציא את ארגזיו ופורס את מרכולתו על ארגזי עץ ישנים. מעולם לא תפס לקוח את ר' שמעון באי ידיעה מהמתרחש באחד מעשרות ארגזיו הקטנים. לכל אחד מהם היה תפקיד, ודומה היה שהפריטים השונים שאופסנו במרכולתו ידעו להגיע בכוחות עצמם אל מקומם המדויק. לעת ערב, משהחלה השמש לאסוף את קרניה, היה אורז בקפידה את ארגזיו האהובים וביד רחיקאית מניח ארגז אחר ארגז על מקומו עד שנתמלא חללה של חנותו. משסיים את מלאכתו היה פונה לעבר בית המדרש, לא לפני שבדק בפעם המי יודע כמה, אם אמנם נעל את שער חנותו.

בעל אופי שכזה היה ר' שמעון משחר נעוריו, וכבר עשרות שנים היה רגיל לכך שלכל דבר יש זמן ועת, ולכל חפץ יש מקום.

והי היום, ר' שמעון אנשיל נטל את ידיו והיסב עם משפחתו לארוחת ערב. ילדיו תפסו חרישית את מקומם ליד השולחן, בעוד עקרת הבית מניחה לכל אחד את מנתו. המסובים החלו באכילתם, אך מישהו אחד לא היה רגוע... היה זה בעל הבית, שעניו כמעט יצאו מחוריהו. רק במאמצים כבירים הצליח ר' שמעון שלא לומר דבר בפני ילדיו הרכים, אך רעייתו שידעה את נפש בעלה, הבינה לרוחו.

ר' שמעון הביט לעבר הכסא המיוותם שניצב לידו, רעייתו החרתה החזיקה אחריו ושניהם ישבו ובהו בכסא הריק ובמנה שנותרה בצלחת שהונחה על השולחן, הצלחת המיועדת לאורח המתאכסן בעליית הגג שבביתם, ששוב נעדר מארוחת הערב, בלי להתחשב בסדריו הקבועים והמקובעים של בית מארחיו. הילדים שחשו במתח הגואה, סיימו במהירות את ארוחתם ונעלמו במהירות מן החדר, כשהם מותירים את הוריהם אובדי עצות. ואז לפתע, שוב החל הרעש המטריד מעליית הגג, הרעש שמזמזם כבר תקופה ארוכה בחלל ביתם ואינו נותן מנוח לנפשם השלווה, מה לא עשו כדי לפתור את הבעיה? מבטים, רמזים דקים, רמזים עבים יותר, והבחור בשלו. מרעיש מלמעלה. אבל היום, עצביו של ר' שמעון אנשיל כבר לא עמדו לו. סבלנותו פקעה. לכל דבר יש סוף! הוא קם

לע"ג האיש החסד וההינדון
הבלתי נשכח
הרה"ח ר' חיים
שרגא פאוול ב"ר
מיכאל שר זצ"ל
נלב"ע ז' אייר
תשע"ב

נא להתפלל
לרפואת
זקני הרה"ג יצחק
בן צילה שליט"א
לרפואה שלימה
בתוך שאר חולי
ישראל

העלון מוקדש
לזכות
אורן בן פרח
ודליה בת פרח
להצלחה בכל
העניינים
ברוחניות
וגשמיות

קוראים נכבדים
נהנתם, החכמתם?
להוי ידוע כי הוצאות ההדפסה
עולים ממון רב, נא טלו חלק בהפצת
העלון הנכבד הזה, קחו חלק בהפצת
תורה וירא"ש ותתברכו בכל הברכות
האמורות בתורה

העלון מוקדש
לזכות
רפאל בן הדר
להצלחה
בכל
העניינים

נא להתפלל
לרפואת
זקני הרה"ג יצחק
בן צילה שליט"א
לרפואה שלימה
בתוך שאר חולי
ישראל